

ชื่อเรื่อง	ปัญหาสิทธิเด็กและเยาวชนตามพระราชบัญญัติศาลเยาวชนและครอบครัว และวิธีพิจารณาคดีเยาวชน พ.ศ. 2553
ชื่อ-สกุล นักศึกษา	สถาปัตยกรรมศาสตร์
อาจารย์ที่ปรึกษา	ดร.ฐปนวัชร ธรรม
หลักสูตร	นิติศาสตรมหาบัณฑิต
ปี พ.ศ.	2566

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาปัญหาสิทธิเด็กและเยาวชนตามพระราชบัญญัติศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชน พ.ศ. 2553 ซึ่งพิจารณาจาก 1) ปัญหาการจับกุมเด็กหรือเยาวชนซึ่งต้องหาว่ากระทำความผิด 2) ปัญหาการสอบสวนเด็กและเยาวชนกระทำความผิดอาญา 3) ปัญหาการกำหนดระยะเวลาการฟ้องคดี การศึกษาวิจัยนี้เป็นเชิงคุณภาพโดยศึกษาจากแนวคิด ทฤษฎี ตัวอย่างกฎหมาย เอกสาร ทั้งของต่างประเทศและของประเทศไทย

ผลการศึกษาพบว่า 1) ในการจับกุมเด็กหรือเยาวชนซึ่งต้องหาว่ากระทำความผิด ตามมาตรา 69 วรรคสาม ต้องกระทำโดยละมุนละม่อม ห้ามมิให้ใช้วิธีการควบคุมเกินกว่าที่จำเป็น จึงเกิดความไม่ชัดเจนว่าการควบคุมเท่าที่จำเป็นหมายถึงอย่างไร ซึ่งในความเป็นจริงแล้วพนักงานสอบสวนจะต้องมีการควบคุมตัวเด็กและเยาวชนผู้ถูกจับทุกรายโดยอ้างว่ามีความจำเป็นป้องกันการหลบหนี 2) วิธีการสอบสวนเด็กและเยาวชนกระทำความผิดอาญา ตามมาตรา 75 วรรคแรก ให้กระทำในสถานที่ที่เหมาะสม ซึ่งกฎหมายไม่ได้กำหนดให้ชัดเจนในสถานที่ที่เหมาะสมหมายถึงอย่างไร จึงเป็นการใช้ดุลพินิจของพนักงานสอบสวนตามอำเภอใจ 3) การผลัดฟ้องตามมาตรา 78 ถ้ารวมระยะเวลาตั้งแต่เด็กและเยาวชนถูกจับจะต้องใช้เวลานานเกินสมควร เป็นการเปิดโอกาสให้พนักงานสอบสวนสามารถใช้อำนาจการทางกฎหมายขอขยายเวลาในการฟ้องคดีออกไปโดยอ้างความจำเป็นหรือเหตุจำเป็นแล้วแต่กรณี

ผู้วิจัยเห็นควร เสนอแก้ไขพระราชบัญญัติศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ. 2553 มาตรา 69 วรรคสาม “ในการจับกุมและควบคุมเด็กหรือเยาวชนต้องกระทำโดยละมุนละม่อม โดยคำนึงถึงศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์และไม่เป็นการประจานเด็กหรือเยาวชน” มาตรา 75 วรรคแรก “ในการสอบสวนเด็กและเยาวชน ให้กระทำในสถานที่ที่จัดไว้โดยเฉพาะ โดยไม่ปะปนกับผู้ต้องหาอื่น และต้องใช้ภาษาและถ้อยคำที่ทำให้เด็กหรือเยาวชนสามารถเข้าใจได้ง่าย” มาตรา 78 “ในกรณี เกิดความจำเป็น ไม่สามารถฟ้องเด็กหรือเยาวชนได้ทันภายในระยะเวลาสามสิบวัน ให้พนักงานสอบสวนหรือพนักงานอัยการ ยื่นคำร้องต่อศาลเพื่อขอผลัดฟ้องต่อไปได้อีกครั้งละ ไม่เกินสิบห้าวัน แต่ทั้งนี้ต้องไม่เกินสองครั้ง”

คำสำคัญ จับกุม ควบคุม พนักงานสอบสวน